

ANALYSIS OF THE RESULTS OF A QUESTIONNAIRE FOR STUDYING THE ABILITY FOR SELF-CONTROL AND THE INFLUENCE OF COGNITIVE DISMODERATION INTERCOURSE IN CHILDREN IN THE PRIMARY SCHOOL AGE

Vesela Ivanova Bozhkova

Southwestern University "Neofit Rilski", Blagoevgrad, R. Bulgaria, vesela_bojkova@abv.bg

Abstract: The research methodology includes the role of self-control in communication between children in a preventive aspect, revealing important highlights of the relationships between adolescents, which show the need for support from their educators, in order to build in children an internal adjustment to assess their social interactions. The purpose of the study is to reduce the manifestations of aggressive behavior among children in primary school age, through a preventive emphasis on self-control.

The results of the study show that boys from III "b" class have a total number of points 5.13 and fall into the average level of communicative control. The analyzed girls from the same class have a total number of points 5.5 and also fall into the average level of communicative control. In total, third-graders have a total score of 5.19, girls 5.47, and girls actually have more balanced behavior than boys, so girls have a higher level of self-control.

Conclusions: The fruitful preventive practices show the need for emphasis on reflection in knowledge, self-knowledge and the practice of the individual's experience in his social communication.

Recommendations: At the level of primary prevention of aggression, it is effective to work on overcoming cognitive dismoderate intercourse between adolescents. Breaking the feedback incorrectly at the moment of communication, dismoderationally, through the accumulated perceptual views, about social relations (and other situations) incite children to aggression, thus in some problematic situations both the aggressor and the victim are in a dismoderation situation (they do not have an adequate view of events).

Additional data: Preventive guidelines are needed to work on mental, intellectual perception and thought processes, focused on a fruitfully developed, respectful personality, value system. In practice, the good level of self-control in students in some situations does not suppress the collision, when communicating between them, efforts are needed in the direction of analytical modification of their own behavior.

Keywords: Prevention of aggression in children of primary school age based on the cause of aggressive behavior of students - cognitive dismoderate intercourse between them and the role of the ability to self-control in their social communication.

АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ВЪПРОСНИК ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ СПОСОБНОСТТА ЗА САМОКОНТРОЛ И ВЛИЯНИЕТО НА КОГНИТИВНО ДИСМОДЕРАЦИОННОТО ОБЩУВАНЕ ПРИ ДЕЦАТА ОТ НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

Весела Иванова Божкова

Югозападен университет "Неофит Рилски", гр. Благоевград, Р. България, vesela_bojkova@abv.bg

Резюме: Методологията на изследването включва ролята на самоконтрола при комуникацията между децата в превантивен аспект, разкриващ, важни акценти от взаимоотношенията между подрастващите, които показват необходимостта от подпомагането от страна на възпитателите им, в насока изграждане у децата на вътрешен коректив за преценка на социалните им интеракции.

Целта на изследването е да се намалят проявите на агресивно поведение сред децата в начална училищна възраст, чрез превантивен акцент върху самоконтрола.

Резултатите от изследването, показват, че момчета от III „б“ клас имат общ брой точки 5,13 и попадат в средното равнище на комуникативен контрол. Анализираните момичета от същият клас имат общ брой точки 5,5 и също попадат в средното равнище на комуникативен контрол. Общо момчетата от третите класове имат общ брой точки 5,19, а момичетата 5,47 и реално момичетата имат по-балансирано поведение от момчетата, следователно момичетата имат по-високо ниво на самоконтрол.

Заключения: Ползотворните превантивни практики, показват необходимостта от акценти върху рефлексията в познанието, самопознанието и практиката от опита на индивида в социалното му общуване.

Препоръки: На ниво първична превенция на агресията е ефективно да се работи върху преодоляването на когнитивно дисмодерационното общуване (cognitive dismoderate intercourse) между подрастващите. Пречупването на обратната връзка неправилно в момента на комуникация, дисмодерационно, посредством натрупаните перцептивни възгледи, за социални отношения (и прочие ситуации) подтикват децата към агресия, по този начин в някои проблематични ситуации и агресорът и жертвата са в дисмодерационна ситуация (нямат адекватен поглед върху събитията).

Допълнителни данни: Необходими са превантивни насоки за работа върху менталното, умственото възприятие и мисловните процеси, ориентирани върху една ползотворно развита, уважаваща личността, ценностната система. На практика доброто ниво на самоконтрол при учениците в някои ситуации не потиска сблъсъкът, при общуването по между им, необходими са усилия в насока аналитична модификация на собственото поведение.

Ключови думи: Превенцията на агресията при децата от начална училищна възраст базирана върху причината за агресивното поведение на учениците - **когнитивно дисмодерационното общуване** (cognitive dismoderate intercourse) помежду им и ролята на способността за самоконтрол при социалното им общуване.

1. УВОД

Анализ на резултатите от въпросник за изследване способността за самоконтрол на M. Snider (Виж приложение №1) Когнитивно дисмодерационното общуване (cognitive dismoderate intercourse) и особености на развитието на детето от начална училищна възраст

Анализ на резултатите от теста за изследване на способността за самоконтрол на M. Snider на децата от град Кюстендил III а, б клас

Клас	Бр. Ученици	№ 1	№ 2	№ 3	№ 4	№ 5	№ 6	№ 7	№ 8	№ 9	№ 10	Общ. бр. точки	Общо ниво
III а	Мом. 8	3	4	5	4	2	3	3	5	6	7	5,25	средно
	Мом. 14	8	5	8	8	7	8	4	9	12	10	4,64	средно
	Общо 22-ма ученика	11	9	13	12	9	11	7	14	18	17	5,5	средно
III б	Мом. 8	5	5	4	4	3	3	3	5	5	4	5,13	средно
	Мом. 7	2	1	6	4	4	2	3	5	5	5	5,29	средно
	Общо 15 ученика	7	6	10	8	7	5	6	10	10	9	5,21	средно
III а,б	Мом. 16	8	9	9	8	5	6	6	5	11	11	5,19	средно
	Мом. 21	10	6	14	12	11	10	7	14	17	15	5,47	средно
	Общо 37 ученика	18	15	23	20	16	16	13	19	28	27	5,36	средно

Ниското равнище на комуникативен контрол се определя за децата, които имат от 0 до 3 точки; средно равнище се обособява от 4 до 6 точки и високо равнище от 7 до 10 точки. Изследваните момчета от III „а“ клас имат общ брой точки 5,25 и попадат в средното равнище на комуникативен контрол. Това индикира за съдържаност в емоционалните прояви на учениците, на практика децата недоизказват своето мнение и губят обратната връзка в процеса на интеракции помежду си. Те съобразяват поведението си с околните, дотолкова, доколкото първосигнално да мога да запазят ползотворна комуникация помежду си.

В следствие обаче започват да реконструират в съзнанието си неадекватни анализи на ситуацията, която ги е засегнала. При последващ сблъсък в дискомфортна сходна ситуация в зависимост от моментното им афективно състояние, те биха могли и да реагират по агресивен начин. Изследваните момчета от III „а“ клас имат общ брой точки 4,64 и също така попадат в средното равнище на комуникативен контрол. Като цяло момчетата в този клас имат по-балансирано поведение от момичетата.

2. МАТЕРИАЛИ И МЕТОДИ

Приложение №1

10. Небинаги съм такъв, какъвто изглеждам

Предложеният тест позволява да се оцени степента на самоконтрол в ситуации на общуване. Според автора, хората с висок комуникативен контрол постоянно се самонаблюдават, знаят къде и как да се държат и умеят да управляват своите емоции. В същото време при тях е затруднена спонтанността в самоизразяването. Такива хора не обичат непрогнозираните ситуации. Хората с нисък комуникативен контрол са по-непосредствени и открити и имат по-устойчиви представи за себе си.

СПОСОБНОСТ ЗА САМОКОНТРОЛ

M. Snider

Инструкция: Внимателно прочетете дадените твърдения. Преценете доколко всяко от тях се отнася до Вас. Ако дадено изречение по принцип е валидно за Вас, отбележете го с В, ако не - с Н.

1. Струва ми се, че да подражавам на другите, е трудно изкуство.
2. И на палачо мога да се преструвам, щом трябва да привлека вниманието или да забавлявам околните.
3. От мен би се получил нелош актьор.
4. Понякога хората мислят, че аз преживявам много по-дълбоко нещата, отколкото е в действителност.
5. Когато съм в компания, рядко се оказвам център на внимание.
6. В различни ситуации и в общуването си с различни хора, аз често се държа по съвършено различен начин.
7. Мога да отстоявам само това, в което съм наистина убеден.
8. За да успея в работата и отношенията си с хората, аз се старая да бъда такъв, какъвто очакват от да ме видят.
9. Мога да бъда дружелюбен и с хора, които не понасям.

- 65 -

КЛЮЧ ЗА ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ

По една точка се получава за отговор Н на твърдения № 1, 5 и 7 и за отговор В на всички останали.

Интерпретация на резултатите:

0-3 точки
Ниско равнище на комуникативен контрол. Поведението Ви е устойчиво и не намирате за необходимо да го промените съобразно ситуацията. Способен сте на истинско самоизкривяване в общуването с другите хора. Някои Ви възприемат за „неудобен в общуването“ поради Вашата прямота.

4 - 6 точки
Средно равнище на комуникативен контрол. Вие сте искрен, но събран в емоционалните си прояви. Съобразявате поведението си с околните.

7 - 10 точки
Високо равнище на комуникативен контрол. Лесно влизате в разговор, реакциите гъвкаво на измеренията в ситуацията, чувствате се добре и дори можете да предвидите впечатлението, което създавате у околните.

- 66 -

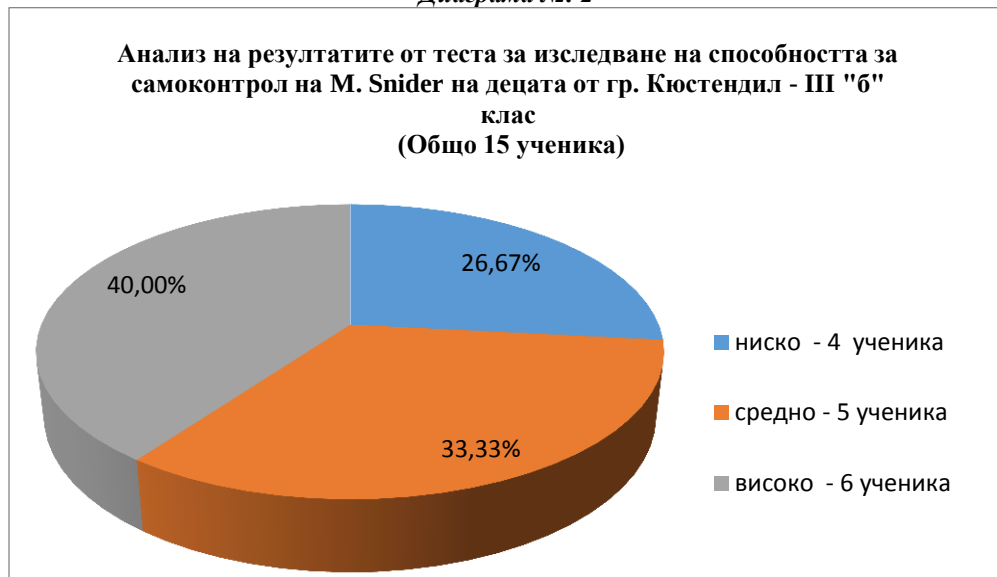
3. РЕЗУЛТАТИ

Диаграма №: 1

По-голяма част от изследваните ученици от трети „а“ клас със средно ниво на самоконтрол, ниското ниво на самоконтрол е характерно само за 13,64% от изследваните ученици.

Диаграма №: 2

За учениците от трети „б“ клас е преобладаващо високото ниво на самоконтрол. Учениците са склонни да овладяват емоциите си в определени ситуации.

Диаграма №: 3

При учениците от двата трети класа е преобладаващо средното ниво на самоконтрол. Ниско ниво на самоконтрол се наблюдава едва при седем ученика от общо тридесет и седем.

4. ДИСКУСИИ

Анализ на резултатите от теста за изследване на способността за самоконтрол на М. Snider на децата от град Кюстендил III а, б клас

Клас	Брой Ученици	Ниско		Средно		Високо	
		бр. уч.	%	бр. уч.	%	бр. уч.	%
III а	Момчета - 8	3	37,5%	2	25%	3	37,5%
	Момичета - 14	0	0%	9	64,29%	5	35,71%
	Общо 22-ма ученика	3	13,64%	11	50%	8	36,36%
III б	Момчета -8	2	25%	3	37,5%	3	37,5%
	Момичета - 7	2	28,57%	2	28,57%	3	42,86%
	Общо 15 ученика	4	26,67%	5	33,33%	6	40%
III а,б	Момчета - 16	5	31,25%	5	31,25%	6	37,5%
	Момичета - 21	2	9,52%	11	52,38%	8	38,1%
	Общо 37 ученика	7	18,92%	16	43,24%	14	37,84%

От изследваните момчета от трети „а“ клас, трима ученици са с ниско равнище на комуникативен контрол, двама ученика попадат в средно равнище и три момчета имат високо равнище на комуникативен самоконтрол. Ниско равнище на самоконтрол е налице при 37,5% от момчетата. Високо равнище на самоконтрол е характерно за 37,5% от подрастващите момчета. При проучените момичета от трети „а“ клас липсва ниско ниво на самоконтрол. Девет на брой от тях показват наличие на средно ниво на самоконтрол т.е. 64,29% от общият брой момичета. С високо ниво на самоконтрол са пет от момичетата в този клас или 35,71% от тях. Общо в ниското ниво на самоконтрол попадат трима ученика т.е. 13,64% от общият брой деца. Единадесет ученика попадат в средното ниво на самоконтрол, именно 50% от тях. Във високото ниво на комуникативен самоконтрол попадат общо седем от учениците или 36,36% от тях. От анализиранияте момчета от трети „б“ клас двама на брой са с ниско ниво на самоконтрол или 25% от момчетата. Три момчета са с средно ниво на самоконтрол или 37,5% от момчетата. Три момчета са с високо ниво на самоконтрол или 37,5% от тях. Две от изследваните момичета от трети „б“ клас са с ниско ниво на самоконтрол т.е. 28,57% от общият брой момичета. Две от изследваните момичета от трети б клас са със средно ниво на самоконтрол т.е. 28,57% от общият брой момичета. Общо четири момчета от този клас са с ниско ниво на самоконтрол, именно 26,67% от учениците. Шестима от учениците от трети „б“ клас са с високо ниво на самоконтрол, именно 40% от тях.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Характерно за момчетата от двата трети класа е при 31,25% от тях ниското ниво на комуникативен самоконтрол. Общо 31,25% от момчетата имат показатели за средно ниво на комуникативен самоконтрол. Общата стойност на високо ниво на самоконтрол, при момчетата от двата трети класа е 37,5% от общият брой. Характерно за момичетата от двата трети класа е при 9,52% от тях ниското ниво на комуникативен самоконтрол. Общо 52,38% от момичетата имат показатели за средно ниво на комуникативен самоконтрол. Общата стойност на високо ниво на комуникативен самоконтрол, при момичетата от двата трети класа е 38,1% от общият брой. Общият брой от учениците с ниско ниво на комуникативен самоконтрол е седем или 18,92% от тях. Общият брой от учениците със средно ниво на комуникативен самоконтрол е шестнадесет или 43,24% от тях. Общият брой от учениците с високо ниво на комуникативен самоконтрол е четиринадесет или 37,84% от тях. Постигането и поддържането на превантивни постижения, чрез активизиране на наличните ресурси и разработването на иновативни подходи, за предотвратяване и стопиране развитието у децата на агресивно поведение, би трябвало да бъде ключов компонент в структурата на първичната превенция. В този смисъл, разработването на нови концептуални парадигми е ключов момент в търсенето на адекватни стратегии, при конструирането на съвременната визия, за ефективността на първичната превенция, чрез която да се постигат добри резултати. Основният фокус в

изследването е върху теоретизирането на спецификата на ефективен, превантивен подход, за преход към модели на разработване на достъпна, и лесно приложима в практиката превенция.

ЛИТЕРАТУРА

- Андреева, Л. (2002). Христоматия на социалната психология. Издателство: „София 1000”.
- Божкова, В. (2017). Методологични техники и похвати за превенция на агресията при децата от начална училищна възраст. В: Сборник научни трудове от XXVI Международна научна конференция за млади учени. Издателство „Авангард прима”, София. ISSN 1314-4669.
- Герчева-Несторова, Г., & Илиева, С. (2017). Приложна педагогическа психология. Университетско издателство ВСУ „Черноризец Храбър”, Варна.
- Димитрова, Й. (2013). Програми за превенция на агресивното поведение при децата от предучилищна възраст. В: Педагогика кн.1, с. 70 - 73.
- Искрев, Д. (2012). Училищно консултиране. Университетско издателство „Неофит Рилски”, Благоевград.
- Рачева, И. (2013). Как да се помогне на децата да общуват пълноценно. В: сп. „Педагогика”, кн.
- Стойнова, С. (2011). Експериментална психология. Университетско издателство „Неофит Рилски”, Благоевград
- Тодорина, Д., & Гьорева, Р. (2015). Сборник с материали от докторантска и студентска научни сесии. Лаборатория за наука. Университетско издателство „Неофит Рилски”, Благоевград.
- Минева, Д., & Борисова, Д. (2013). Интерактивните игри за превенция на агресивното поведение на децата. В: сп. „Педагогика”, кн. 1.
- Мехмедова, В. (2013). Предай нататък. В: сп. „Педагогика”, кн. 3